

NOWY DZIENNIK

Adres: Administracja: Kraków, ul. Orzeszkowej 1
 telefon Nr. 279. — Telefon redaktora naczelnego Nr 3639.
 Konto czekowe PKC w Krakowie 400.630.

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracji.
 Komunikaty przesłane redakcji nie będą uwzględnione.
 Rękopisów redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
 Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12 do 1 w południe.

Cena numeru

25

GROSZ

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 6'00 kwart. Zł. 18'00
 w Krakowie z odnośz. do domu " " 6'20 " " 18'60
 Na prowincji z przesyłką poczt. " " 6'60 " " 19'80
 Zagranicą z przesyłką pocztową " " 10'00 " " 30'00
 Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0'20, wiersz milimetr.
 I-szp. Zł. 0'25, nadesłane Zł. 0'75, wiersz milim. I-szp. w tekście
 Zł. 1'—, wiersz milim. I-szp. na I-ej stronie Zł. 1'25, gratulacje
 Zł. 12'50. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

Nowa powieść na łamach „Nowego Dziennika“!

Dnia 4 lutego br. rozpoczynamy w naszym odcinku druk najnowszej powieści
 jednego z najwybitniejszych autorów współczesnych

MAKSA BRODA pod tyt.:

„ZACZAROWANY KRAJ MIŁOŚCI“

w przekładzie Dra M. Kaufera

„Zaczarowany kraj miłości“ należy — obok utworów Jakóba Wasser
 manna, Tomasza Manna, Johna Galsworthy'ego, Arnolda Zweiga — do skarba
 najcenniejszych pereł powieści współczesnej.

Akcja ostatnich dwóch rozdziałów powieści toczy się w Palestynie i daje
 głęboko wzruszający wgląd w życie i duszę chaluca.

Pozatem rozgrywa się najnowsza powieść Maksa Broda na terenie ogólnych
 problemów teraźniejszości: w pośrodku dominuje
 problem miłości, którego Brod jest wnikliwym
 znawcą i genialnym wyrazicielem.

Chancellor rozpoczyna pracę

Od naszego korespondenta palestyńskiego.

Tel Awiw w styczniu

Sir John Chancellor, nowy Wysoki Komisarz Palestyny wykorzystał ostatni tydzień na zwiedzenie najrozmaitszych miejscowości w Judeji, Alarot, Kirjat Anawim, Petach Tikwa, Saron a wreszcie i Tel Awiw zadaty sobie wszelkiego trudu, by umożliwić mu wgląd w pracę miast i kolonij, i by wykorzystać nadarzającą się sposobność przedłożenia namiestnikowi kraju życzeń i żądań ludności. Stanowczej odpowiedzi coprawda z ust jego nie usłyszano, nie mniej widocznym było, że nowy Komisarz kraju usiłował ze swej strony przy każdej nadarzającej się sposobności zaznaczyć w swych przemówieniach przyszły kurs rządów w polityce i administracji.

Odpowiedzi Chancellora na wręczone mu pisemne memoranda i ustnie stawiane żądania były nader charakterystyczne. Przedewszystkiem pozbawione one były wszelkich formalności i urzędowości. Widocznym było, iż odpowiedzi swych nie przygotował zgóry, jakto zazwyczaj bywa, lecz z miejsca na stawiane pytania odpowiadał, a nawet njejednokrotnie i w polemikę się zapuszczał. Przyczem okazał niezaprzezalny talent oratorski. Powtóre jasnym było, iż mimo krótkiego swego pobytu w kraju potrafił wyrobić sobie pogląd na aktualne zagadnienia i uzbrojony jest w cały szereg silnych i niedwuznacznych argumentów.

Zasadnicze linje jego poglądu na rzeczy dają się ująć w następujący sposób: Dzieło od-

budowy kraju dokonane przez społeczeństwo żydowskie i organizację sjonistyczną ocenia w pełnej mierze i z uznaniem doń się odnosi. W postępach na polu rolnictwa, w rozwijających się zaczątkach przemysłu i we wszystkim co w Tel Awiwie w krótkich jego dziejach stworzonym zostało, widzi roznach młodzieńczy i wiele obiecujący dowód energii i przedsiębiorczości żydowskiej. Niemniej nie uchodzą jego uwagi i błędy, a zwłaszcza nie licząca się z obiektywnymi warunkami chęć przyspieszenia tempa odbudowy za wszelką cenę. To też we wszystkich jego przemówieniach brzmi trzeźwa nuta gospodarczych argumentów jednego z bohaterów powieści Dickensa streszczające się w prozajcznym powiedzeniu: „Jeśli posiadasz w swym majątku 20 funtów, a wydasz jeden szyling ponadto, jesteś zgubionym człowiekiem;

Trocki wyjechał do Berlina?

Wiedeń 27 1 PAT. United Press donosi z Londynu, iż Trocki wraz ze swoją rodziną, wedle nadeszłych do Londynu wiadomości ma wkrótce przybyć do Berlina. Słychać, iż otrzymał on od rządu sowieckiego zezwolenie na opuszczenie miejsca swojego wygnania, celem wyjazdu zagranicę. Rzekomo już dziś rozpoczął on podróż do Konstantynopola, skąd uda się do Berlina.

jeśli natomiast wydasz o jeden szyling mniej, pewnym jesteś swej przyszłości“.

Widoczną była u Chancellora chęć naoicznego przekonania się o istotnym stanie oglądanych instytucji i przedsiębiorstw. To też zmienił w ostatniej chwili urzędowy program swych odwiedzin i poświęcił wiele czasu i uwagi na oglądnięcie fabryk w Tel Awiwie, co w programie przewidzianem nie było. Kazał prowadzić się do nieczynnie stojącego „Sylkatu“ i mimo ulewnej deszczu zwiedził tę fabrykę nader dokładnie, interesując się wszystkimi szczegółami i zdając dając wyczerpujących objaśnień. W podobny sposób zwiedził i fabrykę „Lodzija“. Być może, iż obawiał się „potemkinowskich grodów“ i zbytniego porządku. Niemniej znalazł i tu wszystko we wzorowym ładzie i niedwuznacznie wyraził swe zadowolenie ze wszystkiego, co urzęd zdołał. W kolonjach rolniczych interesował się wszystkimi szczegółami i zadziwiał rzeczowością swych uwag, znajomością problemów, a nawet dobrymi radami. W Petach Tikwa nie oszczędził kolonistom dobrej sjonistycznej uwagi, iż przyszłość kraju zależy w znacznej mierze od stopnia, w jakim kolonje żydowskie staną się warsztatami pracy dla robotnika żydowskiego i miejscem dla przyjęcia nowej imigracji. Wogóle nie omieszkał podkreślić przy każdej sposobności, iż kluczem rozwoju kraju leży w pierwszej linji w rękach społeczeństwa samego i że od gospodarczego jego ugruntowania się zależna jest imigracja na szeroką skalę.

Naogół wrażenia z tych odwiedzin Chancellora są u obu stron dodatnie. Wysoki Komisarz miał sposobność bezpośredniego przekonania się o postępach kraju, społeczeństwo żydowskie zaś odniosło niedwuznacznie wrażenie pozytywnego ustosunkowania się namiestnika do sjonistkiej pracy i uzyskanych wyników. Wrażenie nie to nie zatarło się, jakkolwiek Chancellor nietylko obiecywał, lecz i odmawiał. Tak np. można uważać odpowiedź jego na żądania Tel Awiwu zbudowania bezpośredniego połączenia miasta z portem w Jaffie za wręcz odmowną podobnie jak i objaśnienia w sprawie przeniesienia węzłowej stacji kolejowej z Ludd do Tel Awiwu. Dla przyszłości miasta są oba te żądania nader żywotne, to też społeczeństwo żydowskie nie przestanie upominać się ich realizowania. Rzeczowy zaś i obiektywny sąd Chancellora jest najlepszą rekompensacją, iż przedzie czy później żądania te jako nieodzowne dla przyszłości miasta i otaczających je osad żydowskich uwzględnione zostaną. Dr Z. E.

Z kotła afgańskiego

Wiedeń 27 1 PAT. Dzienniki donoszą z Romaju, iż w rozmaitych częściach Afganistanu toczą się obecnie pomiędzy wojskami uzurpatora Habullaha oraz jego wrogami zacięte walki. W okolicy Kabulu walk te przybrały obecnie abrdzo gwałtowny charakter, przyczem Achmud-Kehn, członek rodziny królewskiej, osiągnął znaczne sukcesy w walkach z wojskami Habullaha. Krążą pogłoski, że Habullah pragnie ustąpić na rzecz Kehmuda Khana.

Zjazd unifikacyjny sjonistów z całej Polski zwołany na 31 marca br. do Warszawy

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 27 I (Sin) W mieszkaniu prezesa Lewitego odbyła się dziś konferencja Tymczasowej Rady Naczelnej Organizacji Sjonistycznych w Polsce z udziałem członków K. C. Organizacji Sjonistycznej b. Kongresówki, oraz przedstawicielei zachodniej i wschodniej Małopolski z prezesami Drem Thonem i Drem Reichem na czele. Półtoragodzinnych obradach, nacechowanych dążnością do jaknajrychlejszego przeprowadzenia unifikacji, ustalono dni 31 marca i 1 kwietnia br. jako termin ogólnopolskiego Zjazdu unifikacyjnego sjonistów w Warszawie. Ponadto przyjęto jednolitą ordynację wyborczą na ten zjazd, przyznając prawo wyborcze wszystkim członkom organizacji sjonistycznej, posiadającym legitymację organizacyjną i szkelel.

Zorganizowany przez posła Grünbauma wiec w teatrze „Scala“ odbył się w obecności około 150 uczestników. Pos. Grünbaum ostro atakował taktykę warszawskiego K. C. twierdząc, że fatycyzm jego kierownikiem jest pos. Reich i zapowiadając dalsze sabotowanie prac K. C., jak długo trwać tam będą obecne stosunki.

Wieczór odbył się w sal konserwatorium masowy wiec sjonistyczny, którego przebieg był bardzo burzliwy. Grupa zwolenników posła Grünbauma przerywała przemówienie prez. Lewitego, kiedy ten witał pos. Reicha. Po wysłuchaniu kilku przemówień, kiedy na mównicy zjawiał się poseł Reich, opozycja nie chciała go dopuścić do głosu. Z powodu długotrwałych awantur wkroczyła policja, chcąc aresztowa-

wać awanturników. Organizatorzy wiecu uchronili ich jednak przed aresztowaniem.

O niesjonistów z Polski w Jewish Agency

Warszawa, 27 I (Sin) Dziś w godzinach wieczornych rozpoczęły się obrady sjonistycznej komisji 15. mającej na celu ustalenie procedury przy powołaniu niesjonistycznych członków Jewish Agency z Polski. Obrady trwały do późnej nocy. Uchwały wiadome będą w poniedziałek.

Aguda za współpracę z Organizacją Sjonistyczną

Znany przywódca „Agudy“ p. Jakób Rosenheim z Frankfurtu wygłosił ostatnio przemówienie o „kwestjach Gedolah“, którą zwołuje wkrótce Aguda. Zdaniem p. Rosenheima, jednym z donioślejszych zagadnień kongresu Agudy będzie niewątpliwie sprawa udziału obozu ortodoksyjnego w „Agencji Żydowskiej“. Instancje centralne „Agudas Izrael“ zajmują się tą sprawą już od kilku lat. Za pozytywnym rozwiązaniem tej kwestji przemawia fakt, że „Keren Hajesod“ usunął z zakresu swej działalności subwencjonowanie instytucyj kulturalnych (?), wśród których znajdował się również szereg instytucyj nie-religijnych (?). „Keren Hajesod“ poświęcił się wyłącznie działalności gospodarczej i kolonizacyjnej w Palestynie. W ten sposób wyłania się możliwość ściślejszej współpracy w dziedzinie gospodarczej. Zarówno „Agudas Izrael“ jakoteż organizacja sjonistyczna na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych doszły do przekonania, że działalność kolonizacyjna w wielkim zakresie możliwa jest jedynie przy współdziałaniu wszystkich organizacji żydowskich.

DRUGI DZIEŃ TURNIEJU

MAKKABI II. — LEGJA 1:0. Gęsty śnieg zalegający boisko utrudniał z początku bardzo grę. Po oczyszczeniu boiska rozwija Makkabi o wiele lepszą grę kombinacyjną. Bramkę strzelił „Jurek“. Sędzia p. Greschler.

MAKKABI—SOKÓŁ 3:1. Mecz bardzo zajmujący ze względu na ambitną grę obu drużyn. Toteż wynik pierwszych 2 części brzmiał 0:0. Dopiero w ostatniej części gry udaje się Makkabi ze strzałów Cenzora i Brennera uzyskać zwycięstwo. Makkabi była drużyną bezwzględnie lepszą i tylko doskonałej grze swego bramkarza zawdzięcza Sokół ten wynik. Sędzia p. Breuer.

CZARNI (Lwów) — WISŁA 2:1. Należy przyznać, iż Wisła była naogół faworytem tego spotkania. Czarni rozwinieli jednak zaraz po rozpoczęciu tak silne tempo, iż zaskoczyli tem czerwonych i uzyskali wskutek tego pierwszą bramkę. Obie drużyny grają teraz bardzo ambitnie. Czarni mają jednak więcej szczęścia, gdyż pod koniec drugiej części udaje się im strzelić drugą bramkę. W trzeciej części dąży Wisła do wyrównania, jednak udaje się jej jedynie strzelić jeden punkt. Czasami zwyciężają i zdobywają pierwsze miejsce w turnieju. Sędziował kapitan związkowy MKHL p. Osiek wcale dobrze.

KRONIKA

Styczeń			
28			
Poniedziałek			
17 Szabat 5689			
Wschód słońca 7 m. 23		Zachód słońca 16 m. 14	

GRYPA W POLSCE.

Według danych departamentu służby zdrowia w ciągu 14 dni stycznia zgłoszono 708 wypadków grypy, w tem 8 śmiertelnych. Największy procent zachorowań przypada na województwa: Pomorskie (154), Łódzkie (133), i Poleskie (98); w innych województwach wypadki są znacznie rzadsze. Liczby powyższe nie ilustrują jednak w sposób ścisły rozrostu choroby, gdyż zgłoszeniom podlegają jedynie typowe i cięższe przypadki zaskabnięć, przyczem obowiązek zgłaszania został wprowadzony dopiero w ostatnich tygodniach.

— **ULGI KOLEJOWE DLA UCZNIÓW.** Minister oświaty donosi, że wychowankom szkół przyznano jest prawo korzystania z ulgi taryfowej, przewidzianej w rozdziale D. i części II taryfy osobowej i bagażowej podczas tzw. „małych wakacji“, w okresie od 10 stycznia do 5 lutego br.

— **NOWE OPADY ŚNIEŻNE,** które w dniu wczorajszym nawiedziły także Kraków, dają się bardzo we znaki na liniach kolejowych. Wczoraj pociągi na wszystkich liniach doznały znacznych opóźnień. Dyrektor departamentu ministerstwa komunikacji, inż. Ciechanowski, który wrócił z podróży inspekcyjnej i osobiście kierował akcją oczyszczania linii kolejowych, opowiada, że w niektórych miejscach zaspy dochodziły do kilkumetrowej wysokości. Pługi nie były w stanie usunąć śniegu i ulegały wykolejeniu. Przy oczyszczaniu biorą udział liczne brygady robotników. Wobec niewystarczającej ilości pługów odśnieżnych, ministerstwo komunikacji zamówiło 4 nowe pługi typu w wytwórniach krajowych.

Temperatura w dniu wczorajszym wynosiła w Krakowie około — 4 st. C.

— **SPROSTOWANIE.** W zamieszczonym we wczorajszym numerze „Informatorze gospodarczym“ zaszyły omyłki druku w dwóch odpowiedziach, które powinny być mieć takie brzmienie: Palestyna: „Zwyżka dolara rozpoczęła się dopiero z końcem lipca 1925 r.“; S. N. Białowa: „Cło wynosi 70 zł.“

— **ZMARŁ NAGLE W CZASIE PRACY** w fabryce „Bosko“ przy ul. Wodnej 1. 11 stróż nocny Głodowski Władysław (lat 57), zam. w Skotnikach pow. Kraków. Zawezwany lekarz obwodowy stwierdził śmierć wskutek udaru serca.

— **SKARB SŁUŻACEK.** Lubacz Jadwiga, służąca, zam. przy ul. Salinarnej 1. 15, zgłosiła do policji, że dnia 26 bm. skradziono jej z niezamkniętego kosza stojącego w kuchni kwotę 6,700 zł.

— **OFIARA KIESZONKOWCA.** Gołąb Jan, urz. przyw. zam. przy ul. Emaus 1. 6, zgłosił, że dnia 26 bm. skradziono mu z kieszeni w jednej z restauracyjnych portfeli z kwotą 250 zł.

Jubileuszowy turniej hockeyowy

Z. K. S. Makkabi

„Czarni“ zdobywają nagrodę prezesa Makkabi dyr. Freund.

W dniach 26 i 27 bm. odbył się w Krakowie turniej hockeyowy, zorganizowany przez Sekcję Łyżwiarstwo-Hockeyową Makkabi z okazji jubileuszu 20-lecia istnienia klubu. Turniej ten był pierwszą z wielu imprez, jakie się odbędą z tej okazji w roku bieżącym. Jeśli chodzi o stronę sportową, to wypadł on pierwszorzędnie. Udział sześciu drużyn, oraz dość wysoki poziom kilku spotkań, stawiają te za wodny na czele dotychczasowych imprez sportowych w tegorocznym sezonie zimowym. Pierwsze miejsce w turnieju zajęła drużyna ILKS Czarni ze Lwowa. Drużyna o wysokiej technice i doskonałym opanowaniu lodu i prowadzeniu kraszka. Posiadają doskonałego bramkarza oraz wcale dobrą linię obrony. Atakiem brak nieraz decyzji w momentach podbramkowych. Ogółem jednak przedstawia się drużyna korzystnie i wyniki uzyskane przez drużyny krakowskie w tych spotkaniach można uważać za zasłużone.

Strona organizacyjna imprezy dopisała również pod każdym względem. Wzorowy porządek, pamiętający na torze unosił widzom obserwację zawodów. Również dekoracja toru barwami klubów, biorących udział w turnieju, wypadła bardzo dobrze. Ogółem biorąc wypadła impreza ta doskonale. Wyniki były następujące:

MAKKABI II. — WKS WAWEL 6:3. Jest to pierwszy występ drużyny Wawelu. Z początku orientowali się wojskowi dość słabo. Z czasem jednak za czyną grę coraz lepiej tak, iż w połowie gry brzmiał wynik 3:0. Dopiero w ostatniej części, dzięki gwałtownym atakom ustalają białoniebiescy wynik. Wyróżnił się z WKS-u Niemiec, z Makkabi Spitzer i „Jurek“. Sędzia p. Greschler.

WISŁA—SOKÓŁ 5:0. Mecz ten dowiódł najlepiej, iż mistrzostwa okręgu rozegrane na początku sezonu nie mogą stanowić podstawy do oceny klasy poszczególnych drużyn. Drużyna Sokoła, która na początku sezonu nie przedstawiała poważnego przeciwnika, poczyniła ostatnio tak duże postępy, iż Wisła nie mogła do połowy gry uzyskać nawet prowadzenia. Doskonały bramkarz Sokoła Bauer, najlepszy w Krakowie, stanowił zaporę nie do przebycia dla groźnych ataków Wisły. Po pierwszej bramce, strzelonej przez Hyczewskiego, przycho-

dził jednak czerwoni coraz ozięściej do głosu, zapewniając sobie w końcu zwycięstwo w stosunku 5:0. Sędzia p. Żeberko.

CZARNI (Lwów) — MAKKABI 3:2. Mecz ten był do pewnego stopnia egzaminem dla drużyny Makkabi. Dotychczas grała ona jedynie z drużynami lokalnymi. Drużyna hockeyowa Czarnych ma już ustaloną markę w polskim świecie sportowym. Cały szereg sukcesów, odniesionych w latach ubiegłych, a wreszcie ostatni wynik z Pogonią, wicemistrzem Polski 2:2, stawia Czarnych w rzędzie czołowych drużyn hockeyowych Polski. Toteż w spotkaniu tym miało się wykazać, czy Makkabi posiada naprawdę kwalifikacje na mierzenie się tak silnymi klubami. I trzeba przyznać, że kwalifikacje te posiada. Bo nie o suchy wynik cyfrowy tutaj chodzi, ale o ziom gry, wykazywany przez takich graczy, jak Brenner, Sonne i Cenzor, świadczą o dużych postępach, jakie białoniebiescy poczynili w ostatnich tygodniach.

Tuż po rozpoczęciu otrzymuje Cenzor kraszek od bity przez bramkarza Czarnych i górnym czołowym paknie go w siatkę. 1:0. Czarni podnieceni tą nieoczekiwana bramką atakują coraz ostrzej, jednak do brzo grająca obrona Makkabi rozbija ich posunięcia. Wreszcie tuż przed przerwą udaje się środkowemu napastnikowi wyrównać. Zaraz po przerwie wykorzystując zamieszanie pod bramką Makkabi strzela tenże gracz drugą bramkę. Makkabi dąży za wszelką cenę do wyrównania. Sonne dostaje kraszek pod własną bramką, prowadzi aż do na środek pola i strzela ostro dołem. Bramkarz Czarnych rozbijonnie jednak zapóźno. Kraszek trzepoce się w siatkę. 2:2. Gra staje się coraz ostrzejsza. W trzeciej części wykorzystując nieporozumienie pomiędzy bramkarzem a obrońcą Makkabi, strzela lewy łącznik gości trzecią bramkę. Niedługo potem przebiega Sonne i strzela. Kraszek wpada do bramki, skąd wyciąga go szybko orientujący się bramkarz. Sędzia nie uznaje bramki i mecz kończy się wynikiem 3:2. Wynik ten uzyskany przez młodą drużynę Makkabi z tak silnym przeciwnikiem jest dla niej bardzo zaszczytny. Sędzia p. Breuer.

O naprawienie krzywdy

Wobec nieprzyjętych dotąd do służby b. funkcjonariuszy państwowych narodowości żydowskiej, ukraińskiej i niemieckiej.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Sejmu poseł Heller i tow. z Koła żydowskiego zgłosili następujący wniosek:

Mimo dziesięciolecia Niepodległości Polski istnieje dotąd pewna kategoria obywateli polskich przez własne państwo pozbawionych praw, nabytych w państwach zaborczych. Mam na myśli wielką ilość cywilnych i wojskowych funkcjonariuszy austriackich — przeważnie narodowości żydowskiej, ukraińskiej i niemieckiej, którzy na podstawie ustaw austriackich nabyli nietylko prawo do emerytury, ale nawet także do odprawy i posad państwowych. Wszyscy ci funkcjonariusze, którzy najlepsze swe lata poświęcili służbie publicznej, ze względów politycznych lub narodowych nie zostali przyjęci do służby polskiej i dotąd nie otrzymali należnego im zaopatrzenia. Razem z amnestją dla następców karnych powinna ustać faktyczna lub urojona przyczyna pozbawiająca

część obywateli ich słusznego prawa do bytu i zaopatrzenia. W myśl konwencji wiedeńskiej z dnia 30 listopada 1923 r. przedłożonej do ratyfikacji niestety dopiero po pięciu latach — obowiązana jest Polska do realizowania praw emerytalnych, przewidzianych w odnośnych ustawach austriackich; dlatego Sejm powinien przeprowadzić odpowiednie zmiany w polskiej ustawie emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r.

Wobec tego podpisani wnoszą: Wzywa się rząd, by w myśl ducha ustawy amnestyjnej cofnął zarządzenie pozbawiające wielu b. austriackich funkcjonariuszy państwowych posad lub zaopatrzenia z przyczyn formalnych, politycznych lub narodowościowych i uchwalił przedłożoną przez wnioskodawców ustawę.

Za nagłośnią głosowali tylko posłowie mniejszości narodowych, wobec czego wniosek upadł.

Rewizja osobista i domowa

w świetle nowej procedury karnej

Rewizja w celu ujawnienia, lub po ujawnieniu przestępstwa stanowi jeden z najistotniejszych etapów śledztwa. Rewizja wymaga w praktyce często nietykalności mieszkania. Na straż tej nietykalności stoją w państwach nowożytnych ustawy konstytucyjne. Nasza konstytucja marcowa w artykule 100 proklamuje zasadę

nietykalności mieszkania

obywatela, zastrzegając, iż naruszenie tego prawa przez rewizję domową może nastąpić tylko na polecenie władz sądowych w sposób i w wypadkach, ustawa przepisanych. W myśl tej zasady konstytucyjnej, przed prawodawcą polskim ukladającym nową procedurę karną, stało konkretne zagadnienie ujęcia tych ściśle niezbędnych wypadków, w których w imię wyższego interesu, tj. wymiaru sprawiedliwości zezwolić należy na naruszenie nietykalności mieszkania.

W zasadniczej kwestji, u kogo wolno dokonywać rewizji, nowa procedura wchodząca w życie z dniem 1 lipca br. postanawia: „U osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa wolno dokonywać rewizji osobistej celem ich ujęcia,

wykrycia dowodów winy, albo przedmiotów uzyskanych przez przestępstwo, lub ulegających konfiskacie“. U innych osób wolno dokonywać rewizji, i to jest najważniejsze, jeżeli za chodzi uzasadnione przypuszczenie, że się tam znajdują: osoba podejrzana o przestępstwo, albo przedmioty stanowiące dowód przestępstwa“. Powyższy przepis posiada znaczenie kapitalne.

Rewizje „na chybił trafił“, a nuż się coś znajdzie (praktyka żandarmერი rosyjskiej) są wzbronione.

Urzednik prowadzący dochodzenie o ile ma pojęcie, iż u danej osoby w mieszkaniu znajduje się przedmiot przestępstwa, winien osobę tę przesłuchać i dopiero wtedy, o ile nabierze uzasadnionego podejrzenia co do powyższej okoliczności, wolno mu przystąpić do rewizji. Nowa procedura zarządza, iż „rewizji osobistej należy dokonywać w miarę możliwości za pośrednictwem osoby tejże płci“.

Nasza procedura karna zabrania zasadniczo dokonywania rewizji domowej w nocy. Od powyższej zasady istnieją

3 wyjątki, gdy wolno w nocy dokonać rewizji, a więc 1) w wypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli chodzi o przestępstwa, za które ustawą karze surowiej, np. policja poszukuje zabójcy; 2) w lokalach otwartych o tej porze dla publiczności, np. policja może w nocy dokonać rewizji w przepięknym dancingu, poszukując niebezpiecznego bandyty i 3) w lokalach, które służą za miejsce schadzek przestępców, albo do zawodowego uprawiania nierządów lub gier hazardowych. Jak z powyższego widać, prawodawca nasz uznaje, iż w lokalach powyższych nocnego wypoczynku niema, życie tam nie usta je, a więc rewizja spokoju prywatnego nie zakłóca i „gdyby w takich lokalach rewizje w nocy były niedopuszczalne — czytamy w motywach prawodawczych — ułatwiłoby to tylko uprawianą w tych miejscach działalność występłą“. Dla uniknięcia nieporozumień w praktyce, prawodawca nasz określa pojęcie pory nocnej, za którą nakazuje uważać czas od godziny 9 wieczór do godziny 7 rano. Czynność rewizji może być prowadzona w nocy, o ile za dnia była rozpoczęta, a więc np. o godzinie 8.50 wieczorem.

Istnieją pewne kategorie lokali, w których rewizja winna się odbywać

po zawiadomieniu przełożonego, lub nawet w obecności przełożonego.

Do lokali takich należą: urzędy państwowe lub samorządowe, pomieszczenia zajęte przez wojsko, np. koszary, biura, lub mieszkania przedstawicieli państw ościennych. Celem dokonania rewizji w lokalach reprezentantów państw obcych władza sądowa winna uzyskać na czynność tę zezwolenie właściwego przedstawiciela dyplomatycznego.

Zasadniczo

rewizję powinien przeprowadzać sędzia,

jeśli jednak dokonywa jej inny organ, np. policja, funkcjonariusze jej winni okazać osobie, u której rewizja ma się odbyć

polecenie sądowe.

W wypadkach nagłych, np. uciekający bandyta ukrył się w mieszkaniu, policja polecenia sądowego co do rewizji, rzecz oczywista, mieć nie może, w tym wypadku należy zwrócić się do sądu o zatwierdzenie rewizji i doręczyć je w ciągu 48 godzin po odbyciu rewizji osobie, u której ją przeprowadzono.

Tak przedstawiają się w zarysie postanowienia nowej procedury karnej w kwestji rewizji osobistej i domowej.

K. Kl.

ANDRÉ BIRABEAU.

PIENIĄDZE

Pokój był wysoki, szeroki, pięknie i bogatoumeblowany; widać było, że się jest w prywatnej woli, że państwu Prassu pieniędzy nie brakowało. Wydali już bardzo wiele na upiększenie tego pokoju.

Czy dla przyjemności przebywali w nim? Czy może, by się pocieszyć, że tam znajdować się musieli? Kto wie!

Pośrodku stały łóżka pana i pani. Była godzina pierwsza lub druga w nocy: państwo Prassu spędził wieczór w przyjemności, skąd przed chwilą wrócili. Pani leżała już w łóżku, rozbrała się z pośpiechem i rzuciła się na pościel. Jak człowiek, który się rzuca do wody. Pan Praussu, siedząc na krześle, zdejmował skarpetki i gwizdał; ten człowiek miał w sobie coś trywialnego i o tym zapewne myślała żona, przyglądając mu się z sąsiedniego łóżka. Z zamkniętymi ustami, imitował dźwięki saksofonu.

— Widzę, żeś zrobił dziś jakiś świetny interes! — rzekła żona.

— Już ci mówiłem o tem, — odpowiedział łagodnie.

Próbował naśladować gitarę hawajską. Odwrócił się do żony plecami. Ona nie spuszczała z niego oczu. Wreszcie położył się.

— Czy będziesz czytała?

Zrobiła głową ruch „nie“. On zgasił światło i napaści długie milczenie.

— Czy śpisz? — zapytała

— Nie! Dlaczego pytasz?

— Chciałam ci coś powiedzieć.

— O! Zapewne jakaś potechkę! Ale o tej godzinie?

— Tak! Rzeczywiście potechkę, ale bardzo ciekawą. O kimś, kogo znasz. Dopiero dziś dowiedziałam się o tem. Chodzi o pewnego bardzo zamożnego pana z naszego towarzystwa. Ożenił się przed kilku laty. Żona jego wyszła za niego za mąż, ponieważ sama była bogata. Wszyscy arystokraci mają te same przesady. Obecnie siedem cyfr renty nie może poślubić mniej, niż siedem cyfr renty. Nie chcą zresztą przedstawiać tej kobiecie w lepszym świetle, niż jest tego warta: lubi zbytek dokoła siebie i byłaby bardzo nieszczęśliwa, gdyby musiała utrzymać się z pracy własnych rąk. Nigdy nie wybierają sobie kochanków, jak większość kobiet z tej światła, które czynią to bez miłości tak samo, jak przymerzają kapelusze.

Nie! Ale gdy zjawił się w jej życiu wyjątkowy mężczyzna, ona nie mogła oprzeć się pokusie i... oddała mu się.

On nie był wyjątkowo piękny ani wyjątkowo utalentowany, ale — był biedny. Mężczyzna, który, ha... nie miał nawet smokinga, czy zdajesz sobie sprawę?

Była sekretarką pewnego towarzystwa dobroczynnego, składającego się z dam wielkiego świata, jednego z tych towarzystw, które urządzają bale i gdzie się się szampa na cel tej lub innej kategorii hedzarzy. On zaś był sekretarzem jednej z kategorii tych nieszczęśliwców. Musieli czasem się widywać. Przyszedł do niej. Dozorczyni wpuszczała go służbowymi schodami, które zresztą były piękniejsze, niż główne wejście w jego domu.

Ona знаła to wejście... знаła nawet całe schody, gdyż on mieszkał na szóstym piętrze. Tak! Pew-

nego dnia wymyśliła jakiś pretekst, by pójść do niego.

Prawda, że czasem nie jest się dobrym lub łagodnym, jedynie dlatego, że jest się biednym. Są biedni, którym nędza nie daje nic prócz złości. Znam takich bardzo wielu. To jest okropne. Ale są tacy, w których nędza rodzi nadzieję.

Są bogaci we wszystko, czego kupić nie mogą. I gdybyś ty wiedział, jak to czasem jest pięknie, gdy się nie ma pieniędzy...

Gdy ona szła do niego, to właśnie podobało się jej więcej, niż jego miłoszoty. Mówił do niej:

— „W dniu, kiedy będę bogaty, zobaczysz!“

W dniu, kiedy on będzie bogaty, podaruje jej to lub tamto. Bajeczne rzeczy! Jej zaś, by posiadać te wszystkie bajeczne rzeczy, wystarczało wspanąć rękę do forebki lub podpisać czek. Ale rzeczy te stawały się cudowne, dlatego właśnie, że on nie mógł ich zaofiarować jej.

Rzeczy, któremi ona posługiwała się codziennie, które tak społy się z jej życiem, że nie zwracała na nie najmniejszej uwagi, zaczynały nabierać wartości, dlatego, że on marzył, aby je zdobyć; jej anto, sleeping, w którym jeździła do Nizy, pierścienek, piękna sukienka i najprostsze przedmioty, jak puści dywan, centralne ogrzewanie... O, to nie jest brzydka rzecz pieniądze, tak długo, póki się marzy o tem, by je zarobić.

On był inżynierem. Był poeta. Gdyż poezja jest nietylko mówienie o małych ptaszkach, motylkach na róży... Gdy on mówił o turbinach, o pompach, mówił w sposób bardzo piękny. Wynałazł także jakiś wspaniały motor.

Podczas tych kilku godzin, które spędzała z nim, żyła w atmosferze pięknej gorączki, niecierplivo-

Rozmaitości ze świata

Od kiedy marynarze noszą czarne krawatki?

Po raz pierwszy czarną krawatkę założyli marynarze angielscy, jako oznakę żaloby po admirał Nelsonie. Zwyczaj ten szybko rozprzecznił się wśród marynarzy angielskich i stał się składową częścią umundurowania. Od Anglików przejęli zwyczaj noszenia czarnych krawatów marynarze floty innych państw. Również z osobą Nelsona związany jest zwyczaj noszenia trzech białych paszków na kołnierzach bluzek marynarskich; te trzy paski przyjęte zostały na pamiątkę trzech zwycięstw Nelsona pod Kopenhagą, nad Nilem i pod Trafalgarem.

Człowiek, który włada 79 językami

Jest, nim, według pism niemieckich, niejaki Teodor Schultheiss, który włada podobno zupełnie biegłymi wszystkimi językami europejskimi, kilkoma azjatyckimi i kilkunastoma afrykańskimi. Gdy do ogrodu zoologicznego w Berlinie przybyła trupa Trypolitańczyków, porozumiewających się między sobą mieszaniną kilkunastu narzeczy, Schultheiss przez dwa dni przysłuchiwał się ich rozmowom, poczem zaczął z nimi zupełnie swobodnie gawędzić.

Ziemia zwalnia swój bieg naokoło słońca

Takiego sensacyjnego odkrycia dokonał dyrektor wydziału astronomicznego Instytutu Carnegiego, profesor Benjamin Boss. Jakże z tego powodu katastrofy czekają ludzkość, trudno przewidzieć. Całe szczęście, że to zwolnienie biegu ziemi jest dla zwykłych przynajmniej śmiertelników, minimalne, gdyż wynosi całą sekundę na dziesięć tysięcy lat. Dla astronomów, choć przyzwyczajeni są liczyć na miliony kilometrów i tysiące lat, ta fatalna sekunda nie jest bynajmniej drobnostką, lecz zjawiskiem, nad którym poważnie się zastanawiają.

Odkrycie profesora Bossa wywołało całą dyskusję wśród uczonych: kolega Bossa z Instytutu Carnegiego, prof. Edmund Halley, sądzi, że to zwolnienie biegu ziemi powstało wskutek trzęsień ziemi, prof. E. Brown z uniwersytetu w Yale twierdzi, że jest zjawiskiem normalnym, gdyż ziemia wogóle co pewien czas przyspiesza lub zwalnia swój bieg naokoło słońca. Inni uczeni wypowiadali inne jeszcze zapatrywania.

ści i namiętne niepokojów. Ach! To cudowne wrażenie oczekiwania, myśl, że jutro stanie się coś lepszego... Niema większego szczęścia, jak pogonić za szczęściem. Tak, ona była z nim szczęśliwa. Mniej w jego objęciach, niż obok niego, mniej pod jego pocałunkami, niż na dźwięk jego słów. Najwspanialszym kochankiem jest nie ten, który najgoręcej potrafi zdusić w uściskach, ale ten, który marzy, by zdobywać gwiazdy. Dlatego też wszystkie kobiety marzą o młodym kochanku. To nie jest kwestia wieku. Nikt jest się młodym od chwili, gdy coś w życiu nie udało się...

Była także szczęśliwa, dlatego, że on ją uwielbiał. Dla niego ona była wielką damą. Czuł się wobec niej małym. Oddając się takiemu mężczyźnie, jak on, spełniała jakoby akt dobroczynności lub łaski.

Pewnego dnia rzekł do niej:

„Stało się, jestem bogaty“.

To było prawda. Znalazł się inteligentny człowiek, który zrozumiał doniosłość jego wynalazku i zakupił ten motor. Tegoż dnia ona klasnęła w ręce, jak mała dziewczynka; była dumna z niego; wybiegła całą butelkę szampana, gdyż on nie znał się jeszcze na markach. Potem nigdy nie podobnego się nie zdarzyło. Przedewszystkiem dlatego, że znał się już na markach win, a następnie... wszystko było skończono. Stał się podobny do mężczyzny z jej towarzystwa, których kochanka nigdy nie miała chęci zostać. Jest bogaty, jak oni... Jest już zbłaźniony, jak oni...

Piękna miłość umarła.

Teraz pozostało jeszcze coś do wyjaśnienia. Ktoś odgadł, że miłość umarła w chwili, gdy kochanek

My, zwykli śmiertelnicy, możemy narazie spać spokojnie.

Przeszło milion funtów szt. za dziennik

Jak wysokie dochody przynoszą dobrze postawione dzienniki angielskie, nietylko w metropolji, ale i w odległych jej dominjach, o tem świadczy suma zapłacona w tych dniach za wychodzący w Adelajdzie, w Australji, dziennik „Adwiser“.

Dziennik ów, będący od 1879 r. w rękach sir Johna Langdona Bonythona, nabyło wydawnictwo dziennika „Herald“ w Melbourne, płacąc dotychczasowemu jego właścicielowi przeszło 1 milion funtów szterlingów, a zatem przeszło 43,500.000 złotych!

Nędza wśród adwokatów węgierskich

Na ostatniemu walnem zgromadzeniu budapeszteńskiej Izby adwokackiej rozpatrywano była sprawa 1700 budapeszteńskich adwokatów którzy mieli być pozbawieni prawa wyborczego do zarządu, gdyż zalegli są w płaceniu wkładek członkowskich. Adwokaci ci nie mogli zapłacić wkładek tylko dlatego, że ich dochody im na to nie pozwalają. Wśród adwokatów węgierskich panuje bowiem w czasach ostatnich taka nędza że ludzie ci często zmuszeni są przyjmować posady, dla których w zupełności wystarczają kwalifikacje szkoły powszechnej. W związku z poruszeniem sprawy zaległości wkładkowych w Izbie adwokackiej donoszą pisma budapeszteńskie, że również w innych organizacjach inteligencji pracującej panują podobne stosunki. Lekarze, inżynierowie, literaci itp. zarabiają dziś na Węgrzech tak mało (jeżeli wogóle zarabiają), że nie są w stanie zapłacić niskich wkładek członkowskich w swych związkach zawodowych.

Rachunek krawca z przed 250 lat

Utrapienie mężów, szczególnie w okresie karnawalowym — rachunki krawców i krawcowych za stroje żony, niejednemu spędzają sen z oczu. Nie w tem dziwnego, gdyż bywają (rachunki, nie krawcowe) dość nieraz słone. To też prawdziwą błogością napełnić może serce żonkosa przeczytanie tak dwornego w tonie, a umiarkowanego w kalkulacji rachunku pocziwego i uczciwego krawca damskiego z

się z bogaci. I to był właśnie mąż, który to zrozumiał. Chciał się zemścić! Ale poco zabijać człowieka? Nie życzył sobie skandalu, który mógłby zaszkodzić jego opinji i interesom. I zamiast kochanka, postanowił zabić miłość. To mąż kupił motor, to on zubożył tego młodzieńca... O tem dowiedziałam się właśnie dziś po południu“.

Nastąpiła cisza. Z sąsiedniego łóżka rozległ się śpiący głos pana Prassa.

— Ale dlaczego opowiadasz mi o tem?

— O! — krzyknęła, drżąc. — Dość tej obłudy! Widzisz dobrze, że rzucam karty na stół. Dlatego, że ta kobieta, to ja! Dlatego, że ten mężczyzna, to ty!

— Co?!

Pan Prassu krzyknął i podniósł się. Zapalił lampę. W świetle jej ukazała się twarz tak zdziwiona, z wyrazem oburzenia, jeszcze większego, niż jego słowa.

— Ty? Masz kochankę? Proszę, powiedz! Ale ty kłamiesz!...

I rozumiała, że on nie chciał się mścić, gdyż o niczem nie wiedział.

— Więc dlaczego, — wyszeptała, — dlaczego kupiłeś u niego ten motor?

Dlatego, — krzyknął, — że to był wspaniały interes, do licha!

Wtedy pani Prassu wybuchnęła płaczem. Była pocieszyć się po swej utraconej miłości, wyimaglowała sobie, że mąż kochał ją do tego stopnia, że chciał poświęcić bardzo wiele pieniędzy, by się zemścić.

I to drugie złuzzenie przysło...

przed 250 lat, jak poniższy, opublikowany w je dnem z angielskich pism kobiecych. „Miara na suknię, wzięta z osoby szlacheckiej panny Elżbiety Norton — 4 pensy, uszyję ze sztuczki aksamitu lyońskiego, fałdowanej spódnicy na podszewkę z jedwabiem — 6 pensów, dopasowane stanczka dokładnie do piersi, ramion i pasa — 7 pensów, za jedwab — 3 pensy, bawełna do szycia — 3 pensy“. Ten zaiste sprawiedliwy rachunek mistrza sztuki krawieckiej zakończony był podpisem z wymienieniem „krawiec dla wysokiej szlachty, oraz szlacheckiego mieszczaństwa“. Mój Boże, gdybyż to teraz wróciły te dobre, dawne czasy!

Program stacji radiofonicznych

Poniedziałek, 28 stycznia.

Kraków (566 m) 11,56 sygnał czasu, hejnał, komunikat meteorologiczny, 12,10 Koncert płyt gramofonowych, 13—13,15 komunikat rolniczy, 14,50—15,10 Transmisja komunikatów: meteorologiczny i gospodarczy, 17—17,25 Odczyt pt. „Podstawy historyczne Rumunów“, wygl. p. Dusza Czara, 17,25—17,50 odczyt z Warszawy, 17,55—18,50 koncert z Warszawy, 18,50—19,10 rozmaitości i komunikat sportowy, 19,10—19,40 Prof. Henri Bernard: „Lekcja francuskiego“, 19,56 sygnał czasu i hejnał, 20,05—20,30 Odczyt pt. „Praca państwowa w kraju i zagranicą podczas wojny“, wygl. Dr. Kazimierz Kumaniecki, prof. U. J. 20,30 Koncert Wykonawcy: Chór żeński Seminarjum naucz. p. Ignacy Jutrzenka (skrz.), 22 komunikaty, 22,30—23,30 muzyka taneczna.

Katowice (416,1 m) 20,30 koncert włoskiej muzyki kameralnej.

Hamburg (391,6 m) 19,25 „Li-Tai-Pe“ opera Franckensteina.

Berlin (475,4 m) 19,30 „Dzieci królewskie“ opera Humperdincka.

Zurych (489,4 m) 20 „Dziwczę z Elizondy“ i „Wyspa Tulipatan“ operetki Offenbacha

Frankfurt (421,3 m) 20,15 „La Sonnambula“ opera Belliniego.

Stockholm (438 m) 19,30 „Cygankierka“ opera Pucciniego.

Dawentry (482,3 m) 21 „Złoty kogucik“ opera Rimskiego Korsakowa.

WESŁY KACIK

— Proszę o najtańsze ubranie, jakie jest w sklepie.

— Najtańsze ma pan na sobie, kochany panie!

OSTRZEŻENIE

— Ten łajdak ożenił się z twoją córką tylko po to, ażeby móc zapłacić swe długi.

— Dlaczego mi tego nie powiedziałeś przed ślubem?

— Bo, wiesz, byłem jednym z jego wierzycieli.

NIEZAWODNY ZNAK

Ktoś pyta małego Adasia, którego rodzice znajdują się w procesie rozwodowym, czy jego nauczyciel jest żonaty. Po krótkim namyśle Adaś odpowiada: „Nie, on nie jest żonaty! On jest przez cały dzień wesóły i w dobrym humorze!“

LEKARZ DOMOWY

DO DOKŁADU TYGODNIOWY „NOWEGO DZIENNIKA“

Ostatnie zdobycze kosmetyki

II.

Drugim cierpieniem nie bolesnym, a moralnie wiele cierpienie sprawiającym, jest

nadmierne owłosienie

u kobiet. Mówiąc o nadmiernym owłosieniu, nie myślę o nadzwyczajnej bujności i długości włosów, ale określam tą nazwą rzeczywisty przerost włosów, polegający na tem, że włosy prawidłowej grubości pojawiają się w tych miejscach, gdzie normalnie istnieje jasny i delikatny meszek. Najwięcej zajmuje nas pojawienie się włosów na górnej wardze i na brodzie. Pod czas gdy delikatny meszek na wardze górnej nie razi nikogo, ba — uchodzi nawet za coś ładnego — spotyka się u niektórych kobiet w tem miejscu tak obfite owłosienie, że niczem się od męskiego nie różni i wtedy jest bardzo znaczącym oszpecceniem, działającym jak ciężki uraz psychiczny na osobę tem dotkniętą. Takie nadmierne owłosienie spotyka się u kobiet niekiedy i na kończynach i na tułowiu. Metod do usuwania tych włosów jest bardzo dużo i ta właśnie obfitość wskazuje, że żadna nie jest zadowalniająca. Najpopularniejszym między kobietami jest wrywanie pincełką, golenie, opalanie, wreszcie rozmaite przetwory chemiczne t. zw. depilatorja. Wszystkie te środki mają tylko czasowe, przejściowe działanie — po kilku dniach włosy wracają może jeszcze grubsze i twardsze.

Od 30 prawie lat pracuje się nad trwałym usunięciem zarostu zapomocą promieni Roentgena, ale na razie metody tej prawie że zaniechano. Pomijam to, że i tutaj na definitywne usunięcie włosów trzeba czekać kilka, czasem nawet kilkanaście miesięcy, ale przy najbardziej umiejętnym obchodzeniu się z aparatem Roentgenowskim niewiadomo czy po kilku latach nie wystąpią na skórze naświetlanej zmiany zanikowe. Dotychczas do usuwania zarostu używano się elektrolizy, — ostatnie lata na pierwszy plan wysunęły jako środek najlepszy diatermję. Obie te metody mają technikę podobną. Włos za włosem musi być usuwany i przy najlepszej nawet technice zawsze mamy pewien procent włosów, które odrastają. Diatermja stoi jednak o tyle wyżej, że można nią pracować znacznie szybciej i umiejętnie użyć ją do najmniejszych śladów nie zostawia tak w czasie roboty jak i potem, dalej znacznie mniejszy procent włosów odrasta.

Podczas gdy dawna kosmetyka i dermatologia zajmowały się

kończynami

o tyle tylko, o ile na ich powierzchni znajdowały się zmiany chorobowe lub też nasz zmysł estetyczny rażące, to terazniejszy lekarz kosmetyk znajduje tu duże pole działania. Łatwo odgadniemy przyczynę tego, gdy sobie uzmówimy, że tak moda terazniejsza, która zostawia nogi niezakryte, jak i sporty zmuszają do tego.

Wady kończyn dolnych mogą powstać dzięki wadliwej budowie kości lub też dzięki nadmiernie rozwiniętym mięśniom lub podściółce tłuszczowej. Pierwsze już dawno weszły w zakres działania chirurgji i ortopedji, drugie zaś stały się domeną lekarza-kosmetyka. Ciężkie, grube i niezgrabne nogi spotkać możemy nie tylko u osób tegch, ciężkich, ale widzujemy je tak samo u osób drobnych, zgrabnych, dla których jest to prawdziwym kalectwem. I nie po może tu najczęściej ani djeta, ani masaż, który

powoduje jeszcze większy przerost mięśni. Ostatnie lata przyniosły pomoc dla tego rodzaju schorzenia. Przy dobrej woli pacjentek można daleko idące zcieńczenie nogi sprowadzić i to bez operacji, bez niebezpieczeństw i bez bólów. Uciekamy się tu do metody miejscowej, bandażując nogę opaską gipsową lub krochmalną, ale bardzo dokładnie modelując wprost taką nogę, jaką otrzymać chcemy. Taki usta-

lający opatrunek zakładamy na 3 do 4 tygodni, kontrolując co tygodnia. Przez pończochę grubszą opaska jest wprost niewidoczna. Działanie miejscowe wzmacniając djeta i niekiedy wstrzykiwaniami wyciągów gruczołów o wewnętrznym wydzielaniu. Ogólnie mówiąc, ma teraz kosmetyka nową metodę, która pozwala obwód nogi w przeciągu kilku tygodni zmniejszyć o kilka centymetrów. Wskazaniem jest, by po zdjęciu opatrunku nogę przez jakiś czas chronić przez noszenie elastycznej pończochy.

Dr. F. A.

Odpowiedzi redakcji:

DBAJĄCY O PRZYSZŁOŚĆ: 1) I owszem, co dwa tygodnie. — 2) Nie daje to zupełnego, absolutnego bezpieczeństwa. — 3) Bez wpływu. — IWRI: 1) Myć twarz wodą i mydłem; w ciągu dnia 2—3 razy zmywać rozcieńczoną wodą kolońską. Wieczorem parówka nad naczyniem z gorącą wodą i wyścińnięcie wągrows. — 2) Jedną część wody kolońskiej na 2 części wody. — 3) Przez naświetlenie lampą kwarcową. — 4) Trzeba się z tem urodzić, nabyć nie można. — 5) Powstają one wskutek wtargnięcia bakteryj i pyłu do ujść gruczołów łojowych. — Wdzięczny: P. atrz „Iwri“ punkt 3 i 4). — B. LAT 20: 1) i 2) Przyczyną jest zapewne nerwowość, co — jeżeli przypuszczenie nasze jest słuszne — da się usunąć. Na wszelki wypadek konieczne jest zbadanie przez lekarza chorób nerwowych, który dopiero, ustalwszy rozpoznanie, przepisać może odpowiednie leczenie. — JEHUDA Z K.: 1) Gorące naparzenia nosa, a więc zmieniane często gorące okłady. Jednakowoż galwanizacja daje najlepsze rezultaty. — 2) Absolutnie niewskazane; może spowodować później wypadanie włosów. — 3) Tylko lekarz-ortopeda może tu coś pewnego — i to tylko po oglądnięciu — powiedzieć. — PSZCZOŁA: Kapać ręce naprzemiennie po kilka minut w gorącej i zimnej wodzie. Na noc masę kamforowa (na receptę lekarza). Ponadto obszerne, wielkane rekawiczki. — S. H., TARNÓW: 1) Myć twarz gorącą wodą i zaraz potem zmywać zimną. — 2) Najlepiej w takich wypadkach myć włosy w esencji rumianku. — 3) Nieszkodliwe, ale i wiele po tem nie trzeba sobie obiecywać. — NIEBEZPIECZNY WIEK: 1) Ból ten może mieć rozliczne przyczyny, naprzykład może to być ból mięśniowy reumatyczny albo też nerwowy lub wreszcie spowodowany jakimś wewnętrznym schorzeniem. Wśród tego chaosu domysłów tylko obejrzenie i zbadanie wskazać może pewną drogę.

Na dystans jest to rzeczą niemożliwą. — 2) Takie czerwienienie się jest odruchem nerwowym. Dziecko w tym wieku może się jeszcze samo z tego wyłamać i niema potrzeby uciekać się do jakiegokolwiek leczenia. Odyby się stan ten miał nadal utrzymywać, to za jakiś 5 do 6 lat wystarczy kilka wizyt u dobrego neurologa, aby go z tego wyleczyć. — MARA: 1) Istnieją w handlu aptecznym pasty chroniące, t. zw. „Lichtschiutzpasten“, naprzykład „mattan“. Gdyby ich Pani dostać nie mogła, proszę się zwrócić do kogoś z lekarzy kosmetyków z prośbą o przepisanie odpowiedniej recepty. — 2) Można. — 3) Dużo przebywać na wolnym powietrzu. — 4) Nieszkodliwy. — MIGNON: Rzecz wymaga obejrzenia. Laicy określają słowem „liszaje“ cały szereg różnorodnych objawów skórnych, w których rozoznać się może tylko fachowiec-dermatolog. — P. W.: Wszystkie dotęgliwości Pańskie są natury nerwowej. Przypuszczamy, że hydropatja, a nadto wstrzykiwania arsenikowe mogłyby spowodować zmianę na korzyść W każdym razie niema powodu do obaw. — CZARNA LINKA: 1) Kosmetyków z zasady nie polecamy. Żądanej informacji udzieli Pani właściciel pierwszej lepszej apteki lub drogerji. — 2) Nie istnieje. — 3) W wilgotne jeszcze po umyciu ręce wcierać alkohol, glicerynę i sok z cytryny, zmieszane w równych ilościach. — 4) Zmywać pachy wodą z octem, a gdyby i to nie pomogło, 2-procentowym spirytusowym roztworem formaliny (za receptą) i zaraz potem pudrować. — 5) Patrz „B. lat 20“. — 6) i 7) Odpowiedź na lamach pisma publicznego — niemożliwa. — 8) Pończochy gumowe. — 9) Można. — 10) Nacierać działką płatkami cytryny. — 11) Codzienny masaż brzucha. — 12) Nie możemy Pani tego wyłamać, ani nie znamy środka zaradczego.

Nowy gatunek mleka

W tych dniach podały dzienniki amsterdamskie wiadomość, że z Holandji przesyłany jest codziennie drogą powietrzną do Europy transport mleka i śmietanki dla chorego króla Jerzego V.

Wiadomość ta powtórzona przez prasę angielską, wywołała w Anglii zrozumiałe zdziwienie i zaintrygowała ogół, a zwłaszcza mleczarzy angielskich, posiadających wzorowo urządzone wytwórnie mleka.

— Jako — sypały się zewsząd pytania — czyżby Anglja nie posiadała dobrego mleka i śmietanki?

Na niepokojące te pytania nastąpiła wnet odpowiedź urzędowa, oświadczająca, że chodzi tu o nowy gatunek mleka, wyrabiany dotychczas w Europie tylko w Holandji i że tego to mleka kilka butelek wędruje codziennie aeroplanem z Holandji do Londynu.

Mleko rzeczony jest preparatem, przyrządzanym zapomocą otrzymanej w jednym z laboratoriów amerykańskich czystej kultury pewnych bakterji i przypomina tak powietrzchnie, jakoteż sposobem przyrządzania jogurt (mleko bułgarskie).

Bakterje jednak tego mleka, nazwanego mlekiem Acidophilus, różnią się zupełnie od bakterji jogurtu i działają inaczej.

Djagnoza choroby króla angielskiego poddała jednemu z lekarzy amsterdamskich myśl, że mleko Acidophilus mogłoby oddać choremu do bre usługi, wobec czego zwrócono się przez poselstwo angielskie w Hadze do lekarzy królewskich z zapytaniem, czy nie byłaby pożądana przesyłka tego mleka. Lekarze królewscy przyjęli tę propozycję z uznaniem i od tego czasu towarzystwo, wyrabiające mleko wspomniane, przesyła je codziennie do palacu Buckinghamskiego.

Najelegantszy żydowski Pensjonat w Krynicy

>KRYNICZANKA<

jedna minuta (własnym krytym) autobusem od nowych łazienek oddalony, cały rok otwarty. — Przy każdym pociągu autobus zawozi gości do Pensjonatu bezpłatnie. Pełny komfort. Ceny przystępne. 140et

Przyjaźń wśród zwierząt

Przyjaźń w świecie zwierzęcym jest niemal tak samo rozpowszechnionym uczuciem, jak u ludzi. Instynkt samozachowawczy, wywołany potrzebą wspólnej obrony i wspólnej walki, wytworzył w świecie zwierzęcym życie gromadne, posiadające różne formy i nieraz bardzo wysoką organizację: stada, trzody, roje, lawice — są to społeczności zwierząt, ptaków, ryb i owadów. Zjawiskiem bardzo charakterystycznym jest współżycie nie tylko w obrębie poszczególnych gatunków, lecz również zgodne, przyjacielskie współżycie przedstawicieli poszczególnych gatunków, niemal tak samo powszechne jak walka.

Gatunek kraba morskiego, zwany krabem-pustelnikiem, pozbawiony przez naturę twardego ochronnego pancerza dla swych kończyn, lokuje się zwykle w opuszczonych muszlach ślimaków morskich, znajdując w nich wcale bezpieczne schronienie i wygodne locum. Do grzbietu, zamieszkałych przez krabów muszli przyczepiają się zazwyczaj niewielkie stworzonka morskie, tak zwane anemony, nawiązu-

jąc z krabem zgola przyjacielskie stosunki: zyskują bezpłatny środek lokomocji i prawo do udziału w ucztach kraba, w razie niebezpieczeństwa stają w jego obronie, wyciągając swe liczne, klujące macki, skutecznie odstrasżając mniejszych rabusiów morskich. Jest to typowy przykład przyjacielskiej spółki między przedstawicielami różnych gatunków.

W ciepłych morzach pewien gatunek rekina poluje zazwyczaj wspólnie z małą rybką z gatunku makreli, zwaną pilotem. „Pilot” płylnie zazwyczaj nad głową rekina, odbywa wywiad w poszukiwaniu zdobyczy, i gdy ta padnie ofiarą rekina, bierze zasłużony udział w użycie.

Bardzo charakterystyczną jest przyjaźń, utrzymywana przez pewien gatunek małych brunatnych ptaszków z borsukiem afrykańskim, zwanym miódowym borsukiem, żywiącym się mlakami przysmakiem, bo miódem. Otóż ptak przyjaciel borsuka zwykle ówierkanem zwraca na siebie uwagę i następnie rozpoczyna wędrówkę w poszukiwaniu gniazd dzikich pszczoł. Kierując się drogą, wskazywaną przez

przyjaciela-ptaka, borsuk odnajduje gniazdo pszczoł dzikich, rozrywa je pazurami i dostaje się do miodu. A piaszek w tym czasie wyprowadza sobie ucztę z wyrzuconych z gniazda pozostałości i gaszenie.

Bilans wojny światowej w cyfrach

W Lipsku odbywa się wystawa wojny światowej. Na oryginalnej tej wystawie powszechną uwagę zwraca statystyka, która w kilku cyfrach omiata wszystko, co ludzkość europejskich krajów wycierpiała:

Kraje:	zabitych	ubytek rodzin	nadwyżka śmiertelna	suma
Anglia	800.000	850.000	100.000	1.850.000
Austria-Węgry	500.000	3.800.000	540.000	5.800.000
Belgia	115.000	175.000	85.000	510.000
Bułgaria	55.000	155.000	55.000	275.000
Francja	1.400.000	1.500.000	440.000	3.340.000
Niemcy	2.000.000	3.600.000	440.000	3.340.000
Rosja	2.000.000	3.300.000	2.200.000	13 milj.
Rumunia	179.000	150.000	261.000	510.000
Serbja	680.000	320.000	640.000	1.650.000
Włochy	600.000	1.400.000	80.000	2.280.000
Suma	9,879.000	20,250.000	5,301.000	35,380.000

Dział Sportowy „Nowego Dziennika”

Redakcja Dra Henryka Lesera

Przed międzynarodowymi zawodami narciarskimi w Zakopanem

Impreza narciarska w Zakopanem w dniach 5—9 lutego br. będzie największym ewenementem sportowym Polski. Przygotowania techniczne i organizacyjne stoją faktycznie na wysokości światowej. Polski Związek Narciarski uruchomił aparat olbrzymi i sprawny, zdając świetnie egzamin talentu organizacyjnego. Zgłoszenia nastąpiły z strony 14-tu państw, a to: Anglii, Austrii, Czechosłowacji (Svaz i HDV.), Francji, Hiszpanji, Jugosławiji, Niemiec, Norwegii, Rumunii, Szwajcarii, Szwecji, Węgier, Włoch i Polski. Najwięksi i najwybitniejsi mistrze narciarscy świata stają do konkurencji w biegach i skokach. Odbędą się również konkurencje wojskowe z udziałem zespołów Czechosłowacji, Francji, Rumunii, Jugosławiji

i Polski. W konkurencji panów cywilnych i wojskowych szanse Polski nie są wielkie, acz nie znikome, liczą się tylko z pewnym zwycięstwem pań, które są najlepsze w Europie. Prasa zagraniczna wysyła przeszło 50 reprezentantów, prasa krajowa drugie tyle. Połączenia kolejowe, telegraficzne i telefoniczne, oraz radiowe, są zapewnione. Organizacja kwater i techniki komunikacyjnej sprężyste ujęta. Zakopane zapelnia się po brzegi. Cały Rząd Rzeczypospolitej z Prezydentem Mościckim i ministrami na czele, uczestniczyć będzie na specjalnych trybunach w powyższych zawodach. Niesłychany napływ gości krajowych i zagranicznych jest spodziewany. Czytelnicy nasi otrzymają stałe i szczegółowe informacje.

Sport zimowy

MISTRZOSTWA ŁYŻWIARSKIE POLSKI w jeździe szybkiej rozegrane zostaną 2 i 3 lutego b. r. na torze WTL w Warszawie, w jeździe figurowej zaś we Lwowie 9 i 10 lutego.

MISTRZOSTWO WARSZAWY w jeździe szybkiej na lodzie zdobył Majewski, w jeździe figurowej Nosiński.

SOBÓŹAK Z ZAKOPANEGO zwyciężył Bronka Czecia w biegu 12 klm. na Baraniej Górze.

BERLINER SCHLITTSCHUHKLUB zdobył mistrzostwo Niemiec w hockey'u lodowym, bijąc we finale Risserssee.

TEAM CZECHOSŁOWACJI HOCKEYU LODOWEGO jest w świetnej formie; pokonał on drużynę Anglii, która zwyciężyła 5:3, aż 6:2.

BALLANGRUD (NORWEGIA) zwyciężył nareszcie niedoścignionego Thunberga z Finlandji na mistrzostwach Europy w Davos w jeździe szybkiej na 500 i 10.000 metrów, uzyskując tem samem mistrzostwo Europy.

wanie Lotwa. **BERLIŃSKA TENNIS BORUSSIA** pokonała mistrza Niemiec, Hamburger Sport-Verein 3:2.

KAROL KOZELUH wyzwiał najlepszych mistrzów amatorskich tenisu: Cochet'a, Lacoste'a i Tilden'a i oświadczył gotowość rozegrania z każdym meczu podwójnego w jego kraju, przeznaczając dochód na cele dobroczynne.

SENSACJA TENNISOWA dn. ostatnich było zwycięstwo Borotry nad Cochetem i Morpuiga nad Brunonem.

ZA WEISMUELLEREM poszła w szeregi profesjonalizmu i druga pływaczka światowa Ameryki, Ethel Lackie.

PODCZAS KONGRESU KOBIECEGO W BERLINIE w czerwcu b. r. ma się również odbyć wielki mityng sportowy kobiecy, oraz Zjazd sportowy kobiet, mający obradować nad ćwiczeniami cielesnymi kobiet.

SENSACJAMI KOLARSKIMI PARYŻA były zwycięstwa Moeskopsa nad Michardem i Fauchreuxem, oraz Grassina nad Linartem i Jaegerem.

12 MILJONÓW FRANKÓW przewiduje Francja na ruch sportowy w roku bieżącym.

STUDENCI BERLIŃSCY tamtejszej Hochschule für Leibesübungen zareagowali na nieprzejednaną stanowisko władz szkolnych wiecem, na którym postanowili wysłać memorial do rządu niemieckiego i utrzymać dalszy strajk. Nadto zagrozili przeniesieniem się do innej uczelni.

SIMMERINGER FC, który spadł swego czasu do II. Ligi wiedeńskiej, zbankrutował zupełnie i ogłosił likwidację klubu.

PAOLIŃO zwyciężył w Kolumbi Jack Renaulta wobec 30.000 widzów.

MINISTER WĘGIELSKI KLEBERSBERG przepowiedział w parlamencie uchwałę, asygnowaną na potrzeby sportu 1 milion pengów.

Wiadomości krajowe

WALNE ZGROMADZENIE LIGI PZPNu wybrało następujący zarząd: prezes mjr. Izdebski, wiceprezesi red. Laskownicki i kpt. Gross, sekretarz kpt. Mielnik, skarbnik Partyka, Wydział Gier i Dysc. prezes dr. Matuszewski, mjr. Lepiarz, Merliński, mjr. Keimski, por. Szeremeta, Derda, Weyher, komisja rewizyjna Konopka, Obrubański, dr. Miżyński, Delegaci na walne zebranie PZPNu Laskownicki, Broniarz, Merliński. Wniosek na pozostawienie wLadze Hasmonoi lwowskiej, względnie na określenie klubów ligowych do liczby 14-stu, upadł. Ustalono ponadto kalendarz rozgrywek ligowych na rok 1929.

SPORT KOBIECY ŻYDOWSKI rozwija się w Warszawie w szybkim tempie. Obecnie czynne są już następujące koła: Ewa, Wizo, Związku Kobiet żydowskich, oraz przy Zawod. Związku Nauczycieli Szkół Powsz.

HASMONEA LWOWSKA nie tylko spadła do kl. A, ale była na walnym zebraniu Lwowsk. ZOPNu przedmiotem licznych ataków, a z przykrością

stwierdzić wypada także mniejszych żydowskich klubów. Hasmonea nie uzyskała wogóle żadnego zastępstwa w LZOPNie.

SĘDZIA ŁÓDZKI P KRAHULEC spoliczkował gracza Francmana na meczu Burza Pabjanice—LTSG II za osobistą obrazę. Jest to pierwszy wypadek w Polsce samosądu sędziego na boisku wobec gracza.

RAN POKONAŁ SWITKA na meczu bokserskim w Łodzi.

PISTULA, bokserski amatorski mistrz Europy z Niemiec, objął trening Policyjnego Klubu Sportowego w Katowicach, dokąd przeniósł się na stałe. Także Kupka zasilił szeregi tegoż towarzystwa, które iemsamem ogromnie wzmocniło swój team bokserski.

NOWA GNIAZDA BOKSERSKA POLSKA — KOWALIK, bawiący stale w Aheryce uzyskał z eksmistrzem świata Joe Durdeem wynik remisowy przy wielkiej przewadze

Rozmaitości zagraniczne

MISS COOK, to nowy 13-letni fenomen pływacki Ameryki, objęty już w młodym wieku światowe rekordy.

BIEG NEW YORK—LOS ANGELOS rozpocznie się 31 marca b. r. i będzie szedł w przeciwnym kierunku, niż roku ubiegłego. Manager Pyle zwiększył ilość i wielkość nagród dla zaangażowania zawodników.

WAŻNE MECZE BOKSERSKIE. Thil—Laffineur

zwycięstwo na punkty Thila—Knuud Larsen (Danja) pokonał na punkty mistrza Europy, Quadriego (Włochy), Louis Firpo, zwany „bykiem pampasów” wraca na ring i walczyć będzie z murzynem Harry Wilsenem.

MISTRZOSTWA PINGPONGOWE ŚWIATA W BUDAPEŚCIE przyniosły znowu zdecydowane zwycięstwo Węgom w meczach panów i pań. Oznaczyła się ponadto Austria i Anglia i niespodzie

**Najidealniejsze auto-
busy świata!**

**Najświetniejsze wozy
ciężarowe!**

**Wygoda, siła,
elastyczność!**

**Typy 16-0, 20, 24,
30, 40 osobowe!**

**Idealne przysto-
wanie do speł-
niania zadań,
zawianych przez
poszczególne
gałęzie
przemysłu!**

BROCKWAY

Gener. Przedstaw.: „HUDSEXWAY“, Gdańsk, Reitergasse 12-15.

KIEROWNIK tartaku, z 20-letnią praktyką we wszystkich gałęziach przemysłu drzewnego, dokładnie obznajomiony, obejmie posadę kierownika tartaku, skupowycza, odbiorcy lub do manipulacji leśnej. Łaska we zgłoszenia pod „Fachowiec“ do Adm. „N. Dziennika“. 192x

Lokale

DWA pokoje i kuchnie w Rynku Głównym odstąpię zaraz na korzystnych warunkach. Zgłoszenia pod „IV. piętro“ do Adm. „N. Dziennika“. 176x

MIESZKANIE 3-4-pokojowe, z pełnym komfortem, w śródmieściu lub okolicy śródmieścia, dla młodego małżeństwa poszukiwane, ewentualnie za odstępem. Pośrednictwo niewykłuczone. — Zgłoszenia pod „L. 14“ do Biura ogłoszeń Statetera, Rynek 8. 172er

PRZYJME dwie panienki na mieszkanie z utrzymaniem lub bez. Wiadomość: Mandelbaum, Stradom 17, II. piętro. 183g

Nauka i wychowanie

PIANISTKA udziela lekcji: Rieserówna, Kołnataja 9, II. piętro. 139g

CHCESZ OTRZYMAC POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe, korespondencyjne prof. Serkułowicza, Warszawa Żórawia 42. Kursa wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kucpieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kalgigrafji, pisania na maszynch, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. — Żądajcie prospektów! 3187 x

Sprzedaż

„UNDERWOOD“ i innych marek maszyny do pisania sprzedaje tanio i na dogodnych warunkach — nowo otwarty skład: Kraków, Zwierzyniecka 6. 2114x

CHORZY

na kamienie żółtawe, wstrubę lub nerki, a używający do picia i potraw zalecają przez lekarzy najlepszą oltwę francuską AUGUSTE GAL, mogą takową nabyć w handlach spożywczych, aptekach, drogeriach lub w reprezentacji p. f. Ignacy Spira Kraków, ul. Poselska 21. Ceny oryginalnych blaszanek z napisem AUGUSTE GAL a mianowicie: 1/2 litra zł. 6.—, 1 kilo netto zł. 11.—, 2 kilo zł. 26.— 3 kilo zł. 40.— franco miejsce przetrzeżenia za pobraniem pocztowym

SILA
FABRYKA SKÓR I PASÓW
Spółka z ogr. odb. Zyrard
SKŁAD FABRYCZNY
KRAKÓW
KRAKOWSKA 33

Wolne posady

ZENSKA siła biurowa, obznajomiona z amerykańską buchalterją, korespondencją polsko-niemiecką i stenografją, — znajdzie natychmiast stałą posadę. Pisemne oferty przesłać do Adm. „N. Dziennika“ pod „Bławat“. 187g

POSZUKIWANA młoda siła rutynowana w branży obuwniczej. Wiadomość — Goldschmied Schanzer, Kraków XXII. Targowa 2. 185g

ZDOLNA ekspedjentka, umiejąca liczyć i pomocnik potrzebni: Rosenblum, ul. Agnieszki 5. między godz. 2—3. 173g

POTRZEBNA zdolna, inteligentna ekspedjentka: Juliusz Nacht, Kraków ul. Stradomska 5. telefon 2194. 190er

J. i S. EMMER, Kraków Florjańska 43, poszukuje rutynowanej siły biurowej. 156x

POSZUKUJE się agenta z branży kolonjalnej, mającego stosunki handlowe w okolicach Krakowa, Tarnowa i Rzeszowa. Listy adresować pod „Lwów, Skrytka pocztowa 116“, 108x

POSZUKUJE pomocnika handlowego, z większą praktyką w branży tekstylnej, od 1 lutego. Zgłoszenia pisemne do Adm. „N. Dziennika“ pod „A. D.“. 178g

POSZUKUJE SIĘ zastępcy z branży śledzi na Kraków i Małopolskę, za prowizją lub stałą pensją. Zgłoszenia do Adm. „N. Dziennika“ pod „Rentowne zastępstwo“. 172g

WYTWÓRNIA WIN poszukuje **podróżującego** fachowca z tej branży za prowizją. Zgłoszenia pod „Podróżujący“ do Adm. N. Dz.

POSZUKUJE SIĘ szewca, obznajomionego dokładnie z robotą przy wykończeniu i reparacji gotowego obuwia. Wiadomość: Goldschmied Schanzer Kraków XXII, Targowa 2. 185g

POSZUKUJE SIĘ osoby z żydowskiego domu, w średnim wieku, ewentualnie panny, któraby zajęła się gospodarstwem kuchnią. Zgłoszenia: Maurycy Langsam, Mszana Dolna. 183x

**„Marka światowej sławy“
znana od lat 40**

Dla zdrowia dzieci!
przez powagi lekarskie zalecany.

HAYA PUDER
ANTYSEPTYCZNY
i MYDŁO HYGIENICZNE

Tysiące podziękowań! Otrzymał się przed napisaniem
Dlatego żądać należy wszędzie tylko PUDRU HAYA
Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach.

S. HAY, aptekarz

LWÓW

Astma — Zapalenie oskrzeli

Żądajcie bezpłatnie broszury pouczającej Nr. 1
Dr. GEBHARD i Sp., Gdańsk.

KOWAŁSKINA
USUWA NAJSILNIEJSZE
BOLE GŁOWY
FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
„AP. KOWALSKI“ WARSZAWA.

PANNE z lepszej, podupadłej rodziny (sierotę), ewentualnie z prowincji, w wieku 16—19 lat, któraby się zajęła gospodarstwem, przyjmie natychmiast bezdzietne małżeństwo w Krakowie. Zgłoszenia pisemne pod — „Wierna“ do Adm. „N. Dziennika“. 184g

Posadę poszukują

BUCHALTER, bilansista (z 25-letnią praktyką) korespondent polsko-niemiecki (Żyd) poszukuje zajęcia cało- lub pół-dniowego. Łaskawe zgłoszenia pod „Rutynowany B.“ do Adm. „N. Dziennika“. bp.

TECHNICZKA dentystka z długoletnią praktyką ukończonym kursem dentystycznym, poszukuje posady jako asystentka. Zgłoszenia: Biuro Blocha, Kraków, ul. Gertrudy 23. 186g

DZIELNY agent z branży kolonjalnej poszukuje zastępstwa. Zgłoszenia do Adm. „N. Dziennika“ pod „Branża obojętna“. 182g

BIEGŁA stenotypistka polsko-niemiecka poszukuje posady. Zgłoszenia do Adm. „N. Dziennika“ pod „Luty“. 180g

PRZEGLĄD FILMOWY

Perspektywy filmów mówiących

John Gilbert mistrzem bezszelestnych całusów.

Wkraczający do królestwa dziesiątej muzy film dźwiękowy wysunął mnóstwo bardzo aktualnych problemów. Reżyserowie, którzy byli do tychczas mistrzami cichego filmu, znaleźli się nagle w bardzo trudnej sytuacji. Oto dotychczasowa ich praktyka nie wystarcza, by zapewnić powodzenie nowemu typowi filmu, albowiem reżyser oceniać musi teraz aktorów nie tylko wedle czysto mimicznych ich zdolności, lecz musi także uwzględnić ich zdolności mówienia. Taki reżyser jak np. Cecil B. de Mille da sobie jednakowoż radę, albowiem był przed swoją karierą filmową artystą dramatycznym. Ale inni reżyserzy, którzy żadnych doświadczeń czysto teatralnych nie mają, nie tak łatwo dadzą sobie radę.

Także dla aktorów zbliżają się dość ciężkie czasy. Dramat amerykański, w którym aktorzy nie mówią czystym językiem angielskim, będzie wręcz niemożliwym. Już teraz w Hollywood uprzywiejejowane stanowiska zajmują aktorzy, którzy mogą się powołać na praktykę teatralną.

Obok tych problemów nowy typ filmu wysiada jeszcze inne. Odławianie dźwięków mowy nie jest jeszcze technicznie udoskonalone. Polkanie słów, gwałtowne oddychanie, chrząkante,

Maks Reinhardt o międzynarodowości filmu wywołuje w aparacie rozmaite bardzo nieprzyjemne echa. Tyczy się to także całusa, który w aparacie wywołuje komiczne i nieprzyjemne mlaskanie. Tylko John Gilbert i jego genialna partnerka Greta Garbo umieją cicho całować, dlatego ich w Ameryce nazywają „silent kissers” (cichymi „całownikami”).

Z drugiej jednak strony występują obrońcy dawnego, t. j. niemej filmu. Należy do nich głównie Maks Reinhardt, który obecnie znajduje się w Ameryce, gdzie z Liljaną Gish zamierza wyświetlić nowy film. Przed swoim wyjazdem z Nowego Yorku do Hollywood oświadczył Maks Reinhardt, iż nie wierzy w filmy mówiące. Dotychczasowe nieme filmy uzyskały uniwersalne znaczenie, które może być wystawione na szwank przez wprowadzenie mowy. Film jest odrębną od teatru dziedziną sztuki, dlatego próby wprowadzenia do filmu dźwięku godzą w zasadniczy charakter filmu. Tam gdzie zajdzie potrzeba zastosowania pewnych dźwięków, uczyni to prof. Reinhardt, atoli to zastosowanie będzie ściśle ograniczone do mowy, którą rozumie cały świat. Tą mową jest muzyka, a Reinhardt opracował już metodę spotęgowania wrażenia zwykłego filmu przez skombinowanie tonów muzyki z innymi dźwiękami.

Sojusz wytwórców polsko-francuskich

Pierwszym jego rezultatem będzie film „Kochanka”

Związek pomiędzy kinematografią polską a francuską zaczął się realizować, przechodząc z krainy fikcji w krainę cyf. Jak wiadomo, dotychczas filmami polsko-francuskimi nazywane obrazy o temacie polskim, zrealizowane we Francji, bez udziału polskich kapitalistów i artystów. Obecnie reżyser Aleksander Reich, realizując w Paryżu pewne fragmenty swej „Tajemnicy skrzynki pocztowej”, wszedł w bliższy kontakt z najpoważniejszymi przedstawicielami filmu francuskiego, którzy wyrazili gorącą chęć nawiązania współpracy z polską kinematografią.

Wynikiem tych konferencji było podpisanie umowy pomiędzy reżyserem Aleksandrem Reichem a świetną realizatorką francuską, p. Germaine Dulac („Diabeł w mięście” i szereg innych filmów), na mocy której oboje przystępują już w marcu do wspólnej realizacji filmu pg. utworu Rostanda. Obraz będzie się nazywał „Kochanka”; wystąpi w nim w jednej z ról głównych p. Iza Bellina (jedną z czołowych bohaterek „Tajemnicy skrzynki pocztowej”, „Pana Tadeusza” i t. d.) oraz kilku jeszcze polskich artystów. — przyczem znaczna część plenerów wykonana zostanie w Polsce.

Paryż z lotu ptaka

(Parę minut z reżyserem Aleksandrem Reichem).

Natychmiast po otrzymaniu wiadomości o pierwszym filmie polsko-francuskim, pospieszyliśmy do reżysera Aleksandra Reicha z prośbą o parę informacji.

Reżyser przeprosza nas za pośpiech. Ma dziesięć minut wolnego czasu. Musi wyjechać na trzy dni do Poznania, podczas których wykończy ostatnie sceny do swej „Tajemnicy skrzynki pocztowej”. Służy jednakże informacjami.

— A więc wiadomość o filmie polsko-francuskim...

— ...Jest prawdziwa. W marcu wyjeżdżam do Paryża, gdzie wspólnie z p. Germaine Dulac rozpoczynamy realizację filmu z udziałem polskich artystów.

— Nazwiska?

— Tymczasem mogę Panu podać tylko nazwisko p. Izy Belliny, która podczas pracy przy „Tajemnicy skrzynki pocztowej” poznałem jako artystkę niepospolitym wręcz talentem. Inną w projekcie,

W paru słowach

BEBE DANIELS BUDUJE DOM DLA AKADEMICY. Bebe Daniels jest nie tylko uosobieniem kobiecego wdzięku i doskonałą aktorką filmową, lecz również nieprzeciętnym talentem finansowym. Głównym źródłem jej dochodów jest, jak wiadomo, handel terenami. — okazuje się jednak, że zarówno handlu, jak i w sztuce Bebe nie jest jednostronna. Najnowszym jej pomysłem jest idea wybudowania wielkiego domu dla akademików przy uniwersytecie w Los Angeles. Dom ten będzie mógł dać schronienie 24 studentom, przyczem każdy pokój lub apartament będzie posiadał z najnowszymi komfortami

i smakiem. W parku, otaczającym schronisko, znajdować się będzie wzorowa pływalnia, plac tenisowy, hala do gimnastyki i t. p. Plany już są gotowe. Budowa rozpocznie się wkrótce.

NASTĘPNY FILM CLARA BOW. Po ukończeniu filmu „Three weekends”, Clara Bow rozpocznie pracę nad filmem „The wild Party” pod kierownictwem Malcolma St. Clara, który reżyseruje film ten, nakreślony według scenariusza Warnera Fabiana.

PIERWSZE SLUCHOWISKO RADJOSTACJI PARAMOUNTU. W grudniu 1928 roku rozpoczęła swą czynność stacja nadawcza wytwórni PARAMOUNTU. Pierwszy program wypełnili: Charles Rogers, Olga Bacłanowa, Neil Hamilton, Nancy Carroll i James Hall. Ponadto w programie wzięła udział orkiestra i słynni śpiewacy operowi.

250.000 EGZEMPLARZY POWIEŚCI „SKRZYDŁA”. Powieść Johna Monk Saundersa p. t. „Skrzydła”, według której firma PARAMOUNT wykonała film pod tym samym tytułem, rozeszła się w Ameryce w ilości 250.000 egzemplarzy.

„NIEPOTRZEBNY CZŁOWIEK” W PALESTYNI. „Niepotrzebny człowiek” kontynuuje swój zwycięski pochód. Premiera, która odbyła się w kinie „Eden” w Tel-Awivie, pobiła dotychczasowe rekordy tego teatru. „Niepotrzebny człowiek” utrzymał się tu na ekranie w przeciągu dwu tygodni, co zdarzyło się po raz pierwszy od czasu istnienia kina w tem mieście.

NAJMODNIEJSZE KLEJNOTY to topazy w starożytnej oprawie. Z kamieni tych wykonywuje się kłammy do brzewików, kapeluszy i t. p. Rewelacją w dziedzinie mody są wprowadzone przez znaną artystkę filmową, Ruth Taylor, guziki z kawalków lustra w oprawie z czarnej emalii.

Czy wiecie już...

że piękna i utalentowana artystka Evelyn Brent, bohaterka licznych filmów PARAMOUNTU, wyszła niedawno za mąż za reżysera Harry Edwardsa?

że John Loder, zaangażowany obecnie przez firmę PARAMOUNT, młody aktor angielski, był kolegą szkolnym księcia Henryka, trzeciego syna króla angielskiego i wraz z nim uczęszczał do słynnego kolegium w Eton?

że Charles Rogers bohater filmów „Skrzydła” i „Musisz się ze mną ożenić” był studentem uniwersytetu w Kansas i przygotowywał się do kariery dziennikarza?

że Ruth Chatterton, partnerka Emila Janningsa w filmie „Za grzechy ojców”, urodziła się w New Yorku i jest jedną z najpopularniejszych piękności tego miasta?

że przedziwne imię słynnej aktorki ZaSu Pitts, która w powyższym filmie gra również jedną z głównych ról, składa się z ostatniej sylaby imienia Eliza i z pierwszej sylaby imienia Susanne?

że Adolphe Menjou, ten ulubieniec kobiet i magister eleganciarium, ma tylko jedną prawdziwą namiętność i że jest nią hodowla psów... ale zato psów niebyłej jakości, bo wytworny Adolphe uznaje tylko rasowe „sealyhamy”?

że piękna Esther Raiston była aktorką sceniczną, i że do jej ulubionego repertuaru należały role w dramatach Szekspira?

że przy nakręcaniu filmu „Tong War”, w którym role główne odwarzają Wallace Beery i Florence Vidor, zatrudniono kilkuset Chińczyków, jako artystów?

że Olga Bacłanowa posiada przepiękny głos?

BIURO POŚREDNICZA PRACY DLA KOBIEI przy Zjednoczeniu Kobiet żydowskich, Rynek gł. 29, I. piętro, pośredniczy w wyszukiwaniu posad dla wszelkich kategorii pracy kobiecej. Biuro otwarte codziennie od godz. 3:30 do 6-tej, z wyjątkiem sobót i świąt żydowskich. — Prosi się pracodawców o zgłaszanie wolnych posad.

KONCYPIENT adwokacki (Żyd), z kilkuletnią praktyką, poszukuje posady od 1 marca, ewentualnie wcześniej. Zgłoszenia pod „Kandydat adwokacki” do Adm. „N. Dziennika”. 162x

PRZYJME jedną lub dwie młode, inteligentne panienki, z utrzymaniem lub bez, na wspólne mieszkanie. — Zgłoszenia: Drowa Daniłowa, Długa 33. bp.